

СЕКЦІЯ: ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА ТА ПРОФЕСІЙНИЙ СПОРТ

Богдан Кіндзер
(Львів, Україна)

ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ КІОКУШИНКАЙ КАРАТЕ

Постановка проблеми. Більше 50-ти років стиль Кіокушинкай карате, створений у 1963 році легендарним майстром Масутацу Ояма, впевнено завойовує прибічників у цілому світі. У 1994 році, після смерті засновника відбувся найбільш тривалий і складний період поділу на різні напрямки, однак стиль вистояв і продовжує розвиватися.

До недавнього практично ніхто не займався вивченням історії та переорієнтацією розвитку повноконтрактного стилю карате – Кіокушинкай, велася хронологія, були окремі публікації. Вивчення періодів становлення та історії розвитку стилю має важливе значення для подальшого успішного розвитку стилю, тому обрана тема дослідження є актуальною. [1, 6]

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблема розвитку різних видів одноборств, які вийшли на спортивну арену, присвячений ряд наукових публікацій [1-5]. Обґрунтування особливостей функціонального стану організму одно борців добре розкрито в роботах з боксу [5], та інших видах боротьби та східних одноборств [1, 2, 4, 5, 9]. У роботах вітчизняних науковців є дослідження різних аспектів тренувального процесу Кіокушинкай карате [8,9,10], проте питанню історичного спрямування та вивченню періодів розвитку та становлення повноконтрактного стилю Кіокушинкай карате не приділялося належної уваги. Особливо мало уваги приділено сучасному періоду, коли більшість новоутворених організацій об'єднали свої зусилля з метою входження Кіокушинкай карате в Олімпійські ігри. У статті описуються зафіксовані періоди поділу Міжнародної організації Кіокушинкай карате у критичні моменти в розвитку стилю, та об'єднавчий період на сучасному етапі для досягнення спільної мети.

Мета – дослідити та проаналізувати періоди становлення і розвитку Кіокушинкай карате, розробити часову періодизацію формування та розвитку, як стилю карате та виду спорту.

Завдання дослідження

1. Вивчити та визначити періоди розвитку і становлення Кіокушинкай карате, як повноконтрактного стилю бойових мистецтв.
2. Проаналізувати причини розпаду ІКО на нові організації
3. Показати напрямки розвитку та об'єднання Кіокушинкай карате

Методи та організація дослідження: Аналіз та узагальнення науково-методичної літератури, документальний метод, порівняння, історичний метод.

Кіокушинкай карате – як найбільш ефективна система бойової та психологічної підготовки була створена у 1963 році японським майстром бойових мистецтв Масутацу Ояма.

За результатами проведеного аналізу нами було визначено такі етапи розвитку та становлення стилю.

Перший етап. Створення Кіокушинкай карате (1956-1963 рр)

Під час другої світової війни Масутацу Ояма докладно вивчав та освоював різні види одноборств, зокрема - дзюдо (Judo), школу Шурі-те (Shurite), Наха-те (Nahate), Шотокан (Shotokan), Годзю-рю (GojuRyu), Кемпо (Kempo) та ще кілька стилів карате, що у подальшому лягло в основу новоствореного стилю(рис.1).

Рис.1 Стилі одноборств, які лягли в основу створення Кіокушинкай карате

У 1963 році Ояма побудував першу штаб-квартиру (Хомбу) своєї школи карате. У 1964 році було створено Міжнародну Організацію Карате (ІКО). У цей період почали використовувати назву Кіокушинкай для визначення стилю створеного Масутацу Оямою.

Другий етап розвитку та становлення стилю позначився періодом створення нових організацій в основі яких був Кіокушинкай карате, так званий «етап поділу Кіокушинкай карате».

Перший поділ ІКО на нові організації (1975-1985 рр)

Другий поділ ІКО (1985-1991 рр)

Третій поділ ІКО (1994-2012 рр)

До 1956 року в школі Масутацу Ояма, яка була предтечею Кіокушинкай карате, дозволялися всі мислимі і немислимі удари, іншими словами, забороненої техніки ведення поєдинку не було взагалі. Однак після того, як найбільш жорсткий стиль карате, набув величезної популярності, у багатьох країнах світу з'явилася заборона на Кіокушинкай карате, яка була пов'язана з «неспортивним веденням бою», такий висновок робили чиновники від спорту.

Популярність Кіокушинкай карате швидко прогресувала, і Оямі довелося зробити доволі непростий вибір, це змусило його переглянути і техніку поєдинку і створити правила, що вводили деякі обмеження і заборони (напр. атаки руками в голову), тобто по суті організувати спортивну діяльність Кіокушинкай карате у всьому світі. Багатьом однодумцям Оямиця ідея не сподобалася, в результаті чого стався перший розкол потужної організації.

На основі Кіокушинкай карате утворилися нові напрямки, такі як Ашихара карате (Ashiharakarate), Сейдо Дзюцу (Seidodzutsu), Сато Дзюцу (Satodzutsu), Будокайкан (Budokaikan), Дайдодзюцу (Daidodzutsu), Ояма карате (Oyamakarate), ІФК (International Federation Kyokushinkai) та інші (рис.2).

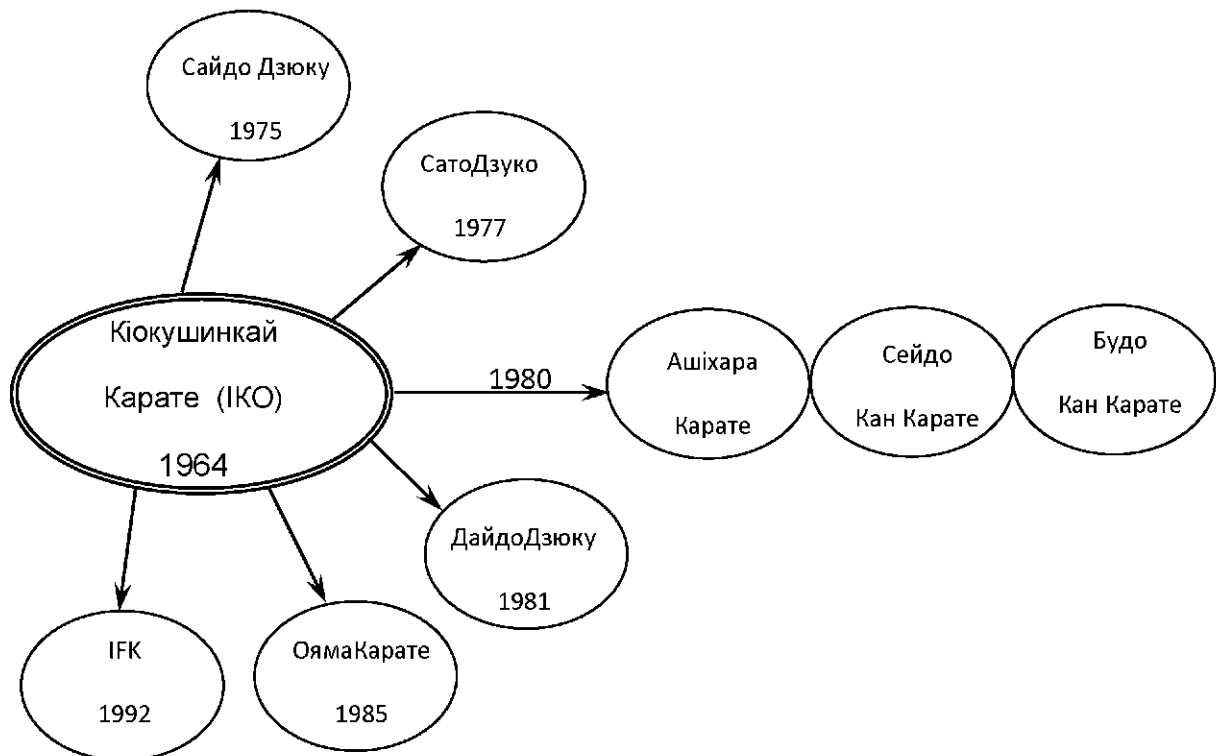

Рис 2. Етапи поділу в Кіокушинкай карате

У 1969 року, відбувся перший Відкритий Все японський турнір з Кіокушинкай карате, після проведення якого розпочався бурхливий спортивний розвиток стилю. Такі чемпіонати почали проводити щорічно.

У 1975 році відбувся Перший відкритий чемпіонат світу з Кіокушинкай карате.

Другий поділ організації Кіокушинкай карате стався ще за життя Масутацу Ояма, у 1985-1991 р. У 1991 році було введено у дію новий Статут ІКО, який, зокрема, передбачав створення у всіх країнах світу японських представництв, безпосередньо підпорядкованих Токійській генеральній штаб-квартирі. Національні федерації, згідно нового Статуту організації, фактично не визнавалися. Не всі члени ІКО погодилися з таким станом речей, оскільки запропонована на організаційна структура повністю суперечила законодавствам їхніх країн. Як наслідок у 1992 р. з ініціативи ряду національних організацій, не згодних з політикою штаб-квартири, була створена Міжнародна федерація карате (ІФК) на чолі з найближчим учнем Ояма англійцем Стівом Арнейлом. На відміну від інших організацій, створених учнями Ояма, які з різних причин покинули ІКО, вже після смерті Ояма, ця організація відмовилася культивувати якусь нову школу карате і продовжила розвивати карате Кіокушинкай.

У 1994 року, після смерті засновника стилю Масутацу Ояма, світ Кіокушинкай карате зазнав третього великого поділу. Відповідальним за організацію залишився Шокей Мацуї, на той час володар 5-го дану, однак ця ситуація є дуже запутаною, оскільки заповіт який залишив Ояма не був авіреним нотаріально і на ньому не було жодних підписів. Мацуї був доволі молодим для такої посади, в школі були куди більш досвідчені та більш авторитетні каратеки на цю посаду.

Ця обставина призвела до багатьох політичних і економічних розбіжностей у всьому світі Кіокушинкай карате, які через десятиліття все ще залишалися актуальними. В результаті чого стався розкол Кіокушинкай карате, в чомусь подібний розколу встилі Шотокан карате.

На кінець 1995 року утворилася організація, яку стали називати Групою Мацу шимаабо ІКО 3.

У січні 1998 року Нішида Юкіо покинув Групу Ради бранч-чіфів і заснував власну організацію, яку назвав «Сейбукай».

Головою ІКО 2 став Сампей Кейдзі. 9 березня 2000 року на зборах Групи Ради бранч-чіфів (директорів відділень) було прийнято рішення про призначення президентом організації, Кендзі Мідорі – переможця 5 Абсолютного чемпіонату світу і 22 абсолютного чемпіонату Японії.

У 2001 році ІКО 2, змінило свою назву з Кіокушин, на Шинкіокушин (новийкі окушин). Організація отримала назву «Всесвітня Організація Карате» (World Karate Organization)

У грудні 2001 року Хасегава Кадзуюкі, Оіші Дайго, Шічіноє Ясухіро, Табата Сігеру, Кувадзіма Ясухіро, Міва Дзюн, Сакамото Кейгі, а також Окада Юкіо, Сето Тосікадзу і Такахасі Ясуо оголосили про заснування Всеяпонської унії Кіокушін карате. Утворена організація сповідувала принципи Кіокушину Масутацу Ояма та отримала назву Rengokaіabo ІКО 5. Метою Унії було об'єднати в єдину організацію самостійні самоврядні організації та окремі додзю Кіокушину з тим, щоб, не брати участь у боротьбі різних угруповань стилю за визнання їх верховенства, а бути структурою яка має за ціль єднання Кіокушину, поширення та розвитку японського карате.

У 2000 р. Тедзука Тору, утворивше одну Міжнародну організацію карате Група Тедзукі, або ІКО 4.

2002 рік відзначився ще одним етапом дроблення Кіокушину, Рояма Хацу опішов з організації ІКО 1. Він був одним з найстаріших майстрів Кіокушину і до того ж - однією з найяскравіших постатей в його історії стилю: переможець V Абсолютного чемпіонату Японії (1973), срібний призер I Абсолютного чемпіонату світу (1975), носій унікальної манери проведення куміте з характерними входами з дальньої дистанції. Основоположник дитячого Кіокушин-спорту, знавець китайських внутрішніх стилів, автор численних книг, що розповідають про техніку і патріархів Кіокушину.

Вслід за Роямою, в знак протесту протийого виключення групу покинули: Кадзума Хадзіме, Хіросіре Цуесі та Кояма Акіо.

13 січня 2003 року створено нову організацію Кіокушин-кан або ІКО 6 (Kyokushin karate-do RENMEI, Kyokushin Shogakukai Foundation).

14 травня 2003 року Кадзума Хадзіме заявив про створення своєї особливої школи Карате Бойове Мистецтво Кадзума додзю зі штаб-квартирою в його залі в Токіо Сінагава.

На сьогодні в світі існує понад 30 різних напрямків Кіокушинкай карате, які відколотися від основної організації (ІКО) (рис.3) це:

ІКО 1 (Мацуї), ІКО 2 (Нішида), яку потім очолив Мідорі, ІКО 3 (Мацушіма), Кіокушинкан (Рояма), AllJapan Kyokushin Union (Шічіноє), Сейбукай (Нішида), ІКО 4 (Тезука), KWF (Холандер), SoKyokushin (Хасагава) та інші.

Третій етап поділу в Кіокушинкай карате

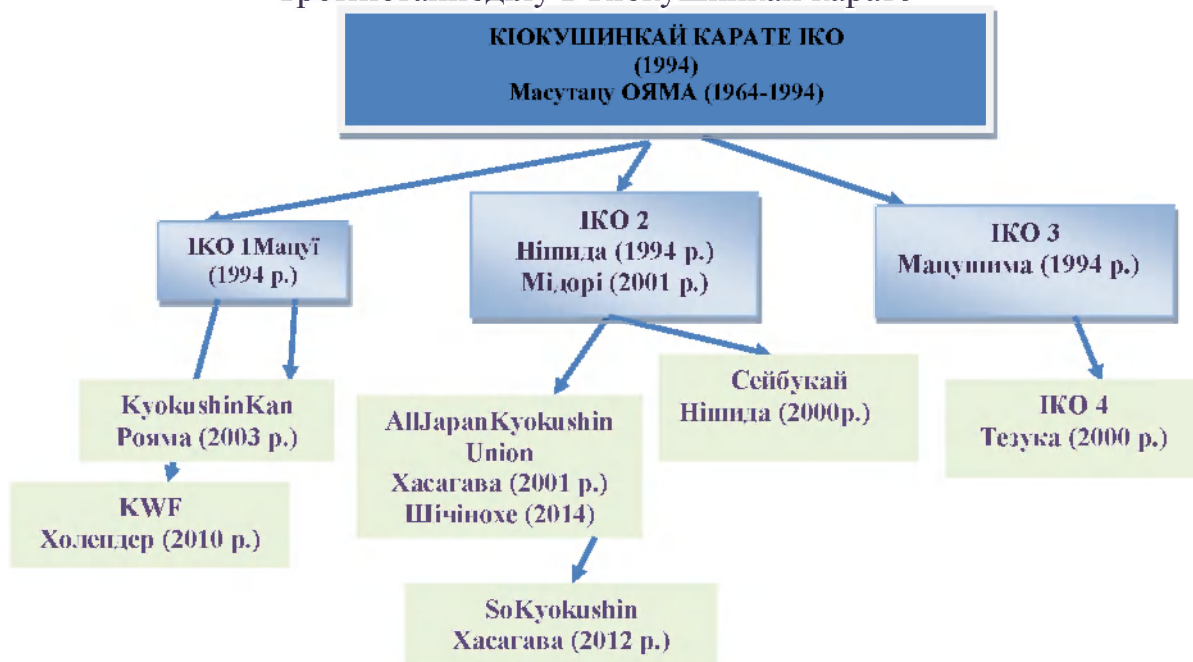
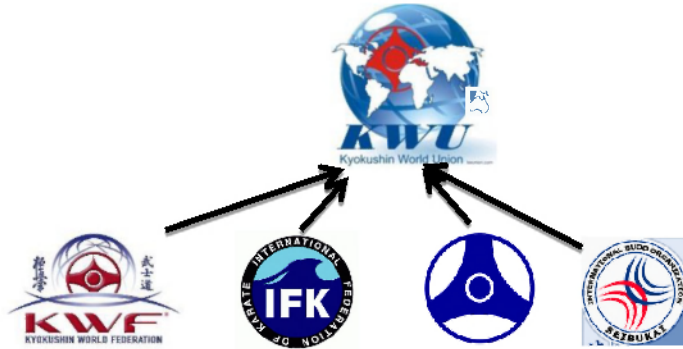

Рис 3. Новоутворені організації Кіокушинкай карате після останнього поділу 1994 року

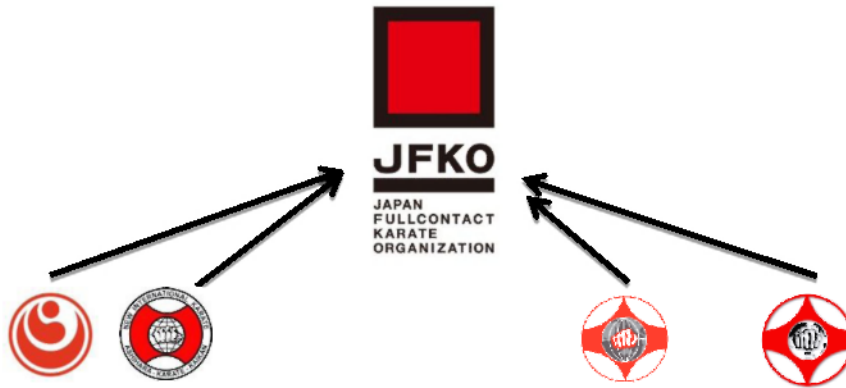
Інформація про можливість проведення Олімпійських ігор 2020 р в Японії дала поштовх на новий етап розвитку у світі Кіокушинкай карате. Наприкінці листопада 2012 року в Японії була зареєстрована JFКО (Japan Fullcontact Karate Organization). Одним з лідерів нової організації контактного карате і її ідейним наставником став голова міжнародної організації Шинкіокушинкай Кендзі Мідорі. Метою нової організації є створення противаги WKF, що об'єднала в собі безконтактні види карате, і поборотися за право влитися в олімпійську сім'ю. Зрозуміло, що відкриття JFКО це тільки перший крок до об'єднання всіх напрямків Кіокушинкай карате, і цей крок уже зроблено (Рис.4). До складу керівництва японської організації

увійшов президент WKO Кенджи Мідорі і президент Сато-дзюку Кацуаки Сато (перший чемпіон світу 1975 року з Кіокушинкай карате). Великий плюс для майбутнього організації, це створення її під патронатом Японського олімпійського комітету, віце-президентом якого є Акіра Фукуда (олімпійський чемпіон з дзюдо). Було створено JKJO – японська організація суддів карате. Зараз більше 100 чоловік працює у спеціально створеній групі зі створення уніфікованих правил. Всі ці кроки зроблені з метою вступу повноконтактного карате в програму Олімпійських ігор. Основна перевага WFKO (World Fullcontact Karate Organization), є об'єднання не за стильовою ознакою всіх контактних видів карате, зацікавлених в просуванні японських одноборств в олімпійський рух. Окрім того є ще і підтримка від уряду Японії та Японського Олімпійського Комітету. Карате є національним бойовим мистецтвом Японії і доволі логічним виглядає об'єднання саме під патронатом організації створеної в Японії. Враховуючи те, що 7 вересня 2013 року МОК оголосила Токіо, як приймаючу країну Літніх Олімпійських ігор 2020 року, шанси світової організації контактного карате стають доволі високими.

Сучасний стан розвитку Кіокушину

KWF ХОЛАНДЕРА ІFK АРНЕЙЛА КІОКУШИНКАРОЯМИ СЕЙБУКАЙ ІНШІДІ
Рис 4. Структура об'єднання організацій ІКО через KWU

WКО МІДОРІ АШИХАРА КАРАТЕ ІКО 4 ТЕЗУКА РЕНГОКАЙ
Рис 5. Структура об'єднання організацій ІКО через JFKO

На рисунку 4 та 5 відображені схеми об'єднання організацій ІКО, які поставили за мету входження об'єднаного Кіокушинкай карате в Олімпійський рух

Тенденція подальшого об'єднаного розвитку в Кіокушинкай карате

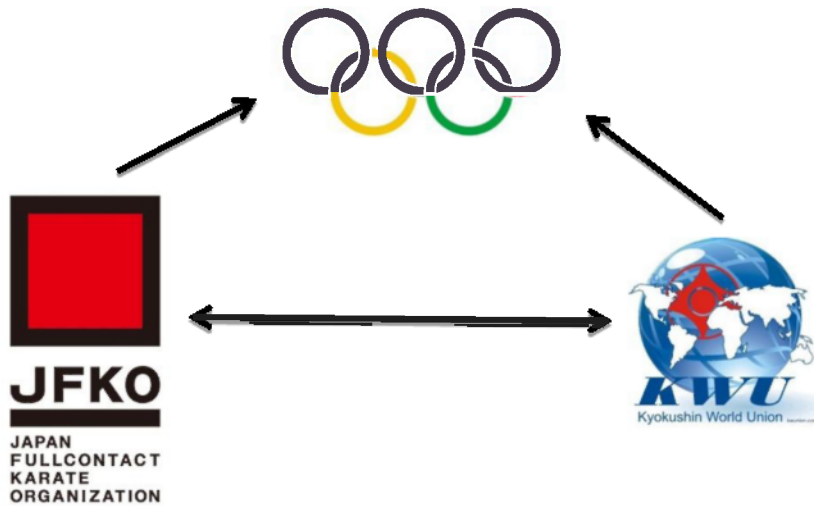

Рис 6. Структура подальшого розвитку Кіокушинкай карате

Висновки. Зроблено часову періодизацію формування та розвитку Кіокушинкай карате, як стилю, та розглянуто моменти і причини утворення нових організацій, визначено їх назви та напрямки розвитку. Визначено новий, не менш важливий сьогоденний етап розвитку стилю - етап виходу на Олімпійську дорогу, етап об'єднання розрізаних організацій, які розвивають Кіокушинкай карате для досягнення спільної мети. Сподіваємося що презентація виду на Олімпійських іграх в Японії пройде успішно, що відкриє нову сторінку в розвитку Кіокушинкай карате.

Перспективи подальших досліджень. Буде приділено увагу більш глибокому вивченню всіх етапів розвитку Кіокушинкай карате, від слідкувати розвиток новоутворених організацій та приділити більшу увагу вивченню розвитку всіх напрямків стилю в Україні.

Список літератури

1. Близнюк С. В. Величие киокушин карате / С. В. Близнюк. — К.: Феникс, 2009. — 312 с.
2. Блюминг Й. Откровения «зверя из Амстердама» о Кодокане и Кекусинкае // Додзе: воинские искусства Японии. — 2003. — № 5. — С. 16—21.
3. Горбылев А. М. В поисках корней окинавского каратэ: ката Курурунфа и фуцзяньский кулак Дракона // Додзе: воинские искусства Японии. — 2002. — № 4. — С. 55—64.
4. Горбылёв А. М. Вадо—рю—Школа Японского Пути // Додзё: воинские искусства Японии. — 2002. — № 5. — С. 5—17.
5. Горбылев А. М. ИтосуАнко— отец современного каратэ // Додзе: воинские искусства Японии. — 2002. — № 3. — С. 31—42, 47.
6. Горбылев А. М. Становление школы Кекусинкай // Додзе: воинские искусства Японии. — 2000. — № 4. — С. 17—38.
7. Горбылёв А. М. Мотобу по прозвищу «Обезьяна», Часть 2 // Додзё: воинские искусства Японии. — 2003. — № 2. — С. 15—21.
8. Госэй Н. Ямагучи. Основы годзю—рю каратэ / Н. Госэй Ямагучи.— М.: ФАИР—ПРЕСС, 1999.
9. Кіндзер Б.М. «Кольоровий світ Кіокушина» / Б.М.Кіндзер //БУДО, «Шлях Воїна» -Львів ТзОВ «Ліга-Прес»,2008. – 68 с.,фото. ISBN 978-966-397-092-3
- 10.Коробейников П. В. Формирование личности юного спортсмена в процессе учебно—тренировочных занятий в Ашихара—каратэ / П. В. Коробейников, А. В. Антипов // Теория и практика физ. культуры. — 2011. — № 3. — С. 35.
- 11.Мисакаян М. А. Каратэ Киокушинкай: самоучитель/ М. А.Мисакаян.— М.: ФАИР—ПРЕСС, 2004.— 400с.
12. Накаяма М. Динамика каратэ / М. Накаяма.— М.: ФАИР—ПРЕСС, 1999.
13. Накаяма М. Лучшее каратэ: в 11—ти т. — М.: Ладомир, АСТ, 1998. — Т. 2 Основы.
- 14.Накаяма М. Лучшее каратэ: в 11—ти т.— М.: Ладомир, АСТ, 1998. – Т. 1.
15. Накаяма М. Практическое каратэ на улице / М. Накаяма, Д.Дрэггер. — М.: ФАИР—ПРЕСС, 1999.
- 16.Ояма М. Это – каратэ / М. Ояма— М.: ФАИР—ПРЕСС, 2000.
- 17.Ояма М. Классическое каратэ / М. Ояма; [пер. с англ. М. Новыша]. — М.: Эксмо, 2006. — 256 с.
- 18.Степанов С.В. Теоретико—методологические основы многолетней подготовки спортсменов—каратистов / С. В. Степанов, Л. С. Дворкин. — М.: Теория и практика физической культуры, 2004. — 380 с.
- 19.Саєнко В. Г. Побудова і контроль тренувального процесу спортсменів в кіокушинкай карате : [монографія] / В. Г. Саєнко ; Держ закл. «Луганський національний. університет імені Тараса Шевченка». — Луганськ: СПД Резніков В. С., 2012. — 404 с.
- 20.Танюшкин А. И. Мокусомяэ / А. И. Танюшкин // Открыть глаза.— М., 2000.— 190 с.
21. Травников А. И. Боевые искусства мира: история, философия, современность. Краткий очерк / А. И. Травников.— Краснодар: Краснодарский Крайисполком, 1990. —40 с.
- 22.Урбан П. Каратэ-додзе традиции и сказания / П. Урбан. — Вашингтон: Харвест, 2007. — 220 с.
- 23.ФунакосиГ. Каратэ—до Ньюмон. — Ростов—на—Дону: Феникс, 1999.

24. Фунакоси Г. Каратэ—до: мой образ жизни.— Ростов—на—Дону: Феникс, 1999.
25. Хаберзетцер Р. Каратэ—до/ Р. Хаберзетцер. — Тирасполь: ЧП МОДУС, 1995.
26. Хигаонна М. История каратэ / М. Хигаонна. — Нью-Йорк: Драггон Букс, 2002. — 165 с.

Науковий керівник:
кандидат педагогічних наук Бусол Василь Андрійович.

Наталія Нестеренко
(Дніпропетровськ, Україна)

МЕТОДИКА ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ СПЕЦІАЛЬНОЇ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ БАСКЕТБОЛІСТІВ З ВАДАМИ СЛУХУ 17-18 РОКІВ

Актуальність дослідження. Особливою ланкою сучасного спортивного руху є спорт людей з обмеженими можливостями, швидкий розвиток якого обґрунтовує необхідність розробки та науково-методичного обґрунтування специфічних методик різних видів підготовки спортсменів цього рівня. До занять спортом, як до одного з найбільш ефективних способів соціальної та фізичної реабілітації, залучаються люди з порушеннями зору і мови, з відставанням в розумовому розвитку і ураженням опорно-рухового апарату, в тому числі й особи з порушеннями слуху. Методика спортивної підготовки залежить від особливостей контингенту спортсменів, тим більше коли об'єктом психофізичних дій є спортсмени-інваліди [3].

Порушення методики тренування може призвести і нерідко призводить до втрати здоров'я при заняттях спортом. Перенесення методичних схем тренування, виправданих на здорових спортсменів, на людей з особливими обмеженими можливостями не тільки неприпустимий з точки зору гуманізму і права, але і вкрай небезпечний [3, 8].

Підбір засобів і методів для корекції навчально-тренувального процесу, спрямованого на досягнення високих результатів у спортсменів з вадами слуху повинен здійснюватися в першу чергу на підставі обліку нозологічних особливостей функціонального і психологічного станів, рухових можливостей спортсменів-інвалідів [1, 9].

Проблеми організації тренувального процесу інвалідів даної нозологічної групи ускладнюються наступними функціональними порушеннями: соматичної ослабленістю, недостатньою рухливістю, відставанням у фізичному і моторному розвитку. У багатьох слабчучих є порушення з боку серцево-судинної дихальної систем (прискорений пульс, підвищений артеріальний тиск, неправильний ритм дихання), з боку фізичного розвитку (сутулість, диспластичність статури), дискоординація окремих м'язових груп, стомлюваність, емоційна нестійкість моторики [4, 11].

Відомо, що баскетбол - одна з найдинамічніших спортивних ігор, що вимагає функціонального, рухового та інтелектуального розвитку. У процесі гри різносторонньо удосконалюються розумова діяльність, координація руху, здатність орієнтуватися в постійно мінливих ситуаціях.

Розвиток фізичних якостей спортсменів з вадами слуху потребує свого специфічного підходу та методики виконання вправ. Тим більш спеціальна фізична підготовка баскетболістів, яка направлена на розвиток спеціальних якостей, вмінь та навичок потребує вдосконалення методики підготовки спортсменів з вадами слуху та в подальшій розробки програми СДЮШОР, ДЮСШ для глухих та слабчучих спортсменів.

Мета роботи: теоретично розробити та обґрунтувати методику підвищення рівня спеціальної фізичної підготовленості баскетболістів 17-18 років з порушеннями слуху.

Результати дослідження. Безперервний зріст спортивних досягнень у світовому дефлімпійському баскетболі приводить до необхідності пошуку нових засобів і методів підвищення ефективності навчально-тренувального процесу баскетболістів з вадами слуху у сполученні з основними тренувальними засобами.

Фізична підготовка є однієї з найважливіших складових частин спортивного тренування баскетболістів з вадами слуху, спрямованої на всебічний і спеціалізований фізичний розвиток, удосконалювання життєво важливих рухових якостей, підвищення функціональних можливостей і зміцнення здоров'я спортсменів. Від рівня фізичної підготовленості спортсменів залежить швидкість та якість оволодіння технікою [8].

При організації педагогічного експерименту першорядним було вивчення й розуміння методики підготовки, що відбиває індивідуальну структуру компонентів підготовки, системи тренувальних засобів і методів, сполучення основних специфічних принципів тренувального процесу. З урахуванням цих особливостей було організоване проведення педагогічного експерименту, що дозволило розробити й апробувати ефективні методичні прийоми вдосконалення фізичної підготовленості баскетболістів з вадами слуху, використовуючи спеціально розроблені блоки вправ.

При побудові навчально-тренувального процесу експериментальної групи враховували: загальнодидактичні (принцип свідомості, принцип активності, принцип наочності, принцип доступності, принцип міцності, принцип систематичності) і специфічні (безперервність тренувального процесу, єдність поступовості збільшення навантаження й тенденції до максимальних навантажень, волнообразність динаміки навантажень, циклічність тренувального процесу, єдність загальної й спеціальної фізичної підготовки) принципи спортивної підготовки.